Lieta Nr.C28 1897 15
(arhīva Nr.C-0800-15)

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Ventspilī 2015.gada 10.jūnijā

Ventspils tiesas tiesnese S.Eglīte,

izskatot rakstveida procesā civillietu Marginalen Bank Bankaktiebolag, kuru pārstāv UAB „Gelvora", kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu,

konstatēja

prasītājs Marginalen Bank Bankaktiebolag, kuru pārstāv UAB „Gelvora", kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, iesniedzis Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam parādu EUR 1319,01 apmērā, kas sastāv no galvenā parāda EUR 439,67, līgumiskiem procentiem EUR 439,67 un līgumsoda EUR 439,67, kā arī tiesāšanās izdevumus – samaksāto valsts nodevu EUR 197,85 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70. Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās parāda summas.

2015.gada 8.janvārī saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu atbildētājai nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, izskaidrojot atbildētājas tiesības.

Tiesas noteiktajā termiņā atbildētāja rakstveida paskaidrojums tiesā nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1} pantu, lai panāktu lietas ātrāku izskatīšanas nodrošināšanu, lieta nosūtīta Ventspils tiesai.

Ar Ventspils tiesas 2015.gada 10.jūnija lēmumu civillieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā, neaicinot uz tiesas sēdi puses, par ko pusēm paziņots.

Tiesnese atzīst, ka atbildētājai par prasību un lietas izskatīšanas datumu rakstveida procesā ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā, jo sūtījumu neizsniegšana pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Izvērtējusi prasības pieteikumu un tam pievienotos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu, ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No lietas materiāliem konstatēts, ka 2008.gada 25.februārī starp SIA „Inserviss Group" un /pers. B/ noslēgts Aizdevuma līgums Nr.25020805CS, saskaņā ar kuru aizdevējs SIA „Inserviss Group" izsniedza atbildētājai /pers. B/ aizdevumu Ls 309 (EUR 439,67) apmērā ar ikmēneša procentu likmi 2,083% no neatmaksāto naudas līdzekļu summas, paredzot, ja aizņēmējs noteiktā termiņā saskaņā ar maksājumu kārtības grafiku nav atmaksājis aizdevējam naudas līdzekļus, to daļu vai/un pielīgtos procentus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu (līguma 5.1.apakšpunkts).

Aizdevums izsniegts uz 19 mēnešiem, nosakot maksājumu kārtību saskaņā ar līguma pielikumu Nr.1 – maksājumu kārtību (lietas 12.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu, prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pamata, vai ļaunprātīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1800.pantam, prasības cesija, ja par to nav citādi norunāts, atzīstama par paša tā prasījuma cesiju, kurš ir prasības priekšmets; bet uz cesionāru (1801.p.) pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne tā līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet.

Civillikuma 1801.pants paredz, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

No lietas materiāliem pievienotā 2011.gada 8.marta cesijas līguma izraksta (lietas 14.-20.lapa), izraksta no 2011.gada 21.novembra grozījumiem pie noslēgtā cesijas līguma (lietas 21.-26.lapa), izraksta no 2011.gada 9.decembra aizdevuma portfeļa nodošanas – pieņemšanas akta (lietas 28.-30.lapa), uzņēmuma reģistrācijas apliecībām (lietas 31.-45.lapa), un pamatojoties uz Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, tiesa atzīst, ka prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2008.gada 25.februāra Aizdevuma līguma Nr.25020805CS.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai likumu.

No prasības pieteikumā un parāda aprēķinā norādītā secināms, ka prasītājs aprēķinājis līgumiskos procentus pēc likmes 2,083% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, un tie ir – EUR 439,67, kas aprēķināti par laika periodu no līguma noslēgšanas dienas – 2008.gada 25.februāra līdz 2009.gada 25.septembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1806.panta otro daļu, vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielīgti, arī pāriet uz cesionāru.

Kā norādīts juridiskajā literatūrā, „vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielīgti, arī pāriet uz cesionāru – nozīmē pieņēmumu, ka

cedents, kurš ar pozitīvu atrunu nav atstājis sev tiesību uz procentiem, ir domājis tos cedēt cesionāram kopā ar kapitālu (galveno saistību) (Sk.: Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.- R.: Mans Īpašums, 2000., 306.lpp.).

Atbilstoši 2011.gada 8.martā noslēgtā cesijas līguma 2.2.1.apakspunktam, Inserviss Group pārdod un nodod un cedē pircējiem visas prasījuma tiesības un kreditora tiesības (ieskaitot, cita starpā, tiesības uz prasījuma pamatsummu, procentiem, līgumsodiem, nokavējuma naudu, piedziņas izdevumiem, tiesvedības izdevumiem, sprieduma izpildes izdevumiem), kuras izriet no aizdevuma portfeļa vai attiecas uz to (lietas 15.lapa).

No lietas materiāliem pievienotā izraksta no 2011.gada 8.marta cesijas līguma (ar 2011.gada 21.novembra grozījumiem) redzams, ka cedents cedējis prasījuma tiesības Ls 1538,51 (EUR 2189,10) apmērā. Tiesa atzīst, ka cesijas rezultātā prasītājs ir ieguvis prasījuma tiesības pret atbildētāju, t.sk., tiesības turpināt aprēķināt procentus un līgumsodu, un tiesības vērsties tiesā par parāda samaksu.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījums vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētāja nav pierādījusi pretējo, kā arī nav cēlusi pamatotus iebildumus pret prasībā norādītajiem apstākļiem. Tāpat atbildētāja nav iesniegusi tiesā pierādījumus par saistību izpildi.

Pie šādiem apstākļiem tiesa uzskata, ka gan prasības pamats, gan prasības summa ir pilnībā pierādīta. Attiecībā par prasītāja aprēķināto līgumsodu prasība apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditoram ir tiesības prasīt līgumsodu, ja tā tieši bijis norunāts.

Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija un tā uzdevums ir ietekmēt parādnieka saistību izpildi, nevis nodrošināt kreditoram labumu papildus parādnieka pamatsaistībai.

Līgumsods nav līdzeklis, ar kura palīdzību kreditors ir tiesīgs iedzīvoties uz parādnieka rēķina (peļņas avots), un tiesiskajās attiecībās sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212/2008, izvērtējot normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu, ir nonācis pie atzinuma, ka līgumsoda samazināšanas iespēja nav izslēgta [..]. Jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos ir tāds jautājums, kas sakarā ar likuma tieša norādījuma trūkumu ir izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārīgiem tiesību principiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1724.[1]panta noteikumiem, tiesas kompetencē ietilpst izvērtēt piemērota līgumsoda samērīgumu. Turklāt, atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei, atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai ir tiesības, un pat pienākums pielīgto līgumsodu samazināt, ja tas ir atzīstams par nesamērīgu.

Izskatāmās lietas ietvaros līgumā pielīgto līgumsodu prasītājs ir samazinājis, nosakot to 100% apmērā no nesamaksātā galvenā parāda – EUR 439,67.

Neskatoties uz to, tiesa atzīst, ka līgumsoda summa ir nesamērīga un netaisnīga, un tāpēc prasītāja pieprasītais līgumsods ir samazināms.

Papildus tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ar 2014.gada 1.janvāri ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīt, ka kopējais līgumsoda apmērs, kas piemērojams atbildētājai, samazināms līdz EUR 43,97 apmērā, un prasība daļā par līgumsoda EUR 395,70 piedziņu - noraidāma.

Prasītājs lūdzis noteikt tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka prasītājam ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājam atzīstamas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% procentus gadā no pamatsummas līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, tiesas izdevumus piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva EUR 138,50 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, tiesas paziņojumu iesniegšanu tiesā EUR 4,70 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10., 41., 93., 97., 193.pantu, 204.[1]pantu, 250.[21]pantu un 250.[25]pantu un Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1765., 1943., 1946.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Marginalen Bank Bankaktiebolag, uzņēmums, kurš reģistrēts un likumīgi darbojas saskaņā ar Zviegrijas likumiem, kuru pārstāv UAB „Gelvora", reģistrācijas Nr.125164834, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, parādu EUR 923,31, kas sastāv no galvenā parāda EUR 439,67, aprēķinātiem procentiem par aizdevuma izmantošanu EUR 439,67, kas aprēķināti par laika periodu no 2008.gada 25.februāra līdz 2009.gada 25.septembrim un līgumsoda EUR 43,97, kā arī valsts nodevu EUR 138,50 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas paziņojumu, pieteikuma sūtīšanu EUR 4,70, **pavisam kopā EUR 1066,51 (tūkstot sešdesmit seši *euro* un 51 cents),** ko ieskaitīt UAB „Gelvora" filiāle Latvijā norēķinu kontā Nr.LV82HABA0551025265780, AS „Swedbank", HABALV22.

Noteikt Marginalen Bank Bankaktiebolag, uzņēmums, kurš reģistrēts un likumīgi darbojas saskaņā ar Zviegrijas likumiem, kuru pārstāv UAB „Gelvora", kuru pārstāv UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr.40103208983, tiesības saņemt likumiskos procentus par laiku līdz sprieduma izpildei 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas EUR 439,67 (četrsimt trīsdesmit deviņi *euro* un 67 centi).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Noteikt atbildētājiem termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Ventspils tiesā.

Tiesnese S.Eglīte